

MINDRE MEDDELELSER

Nedenfor offentliggøres et Antal ornithologiske Iagttagelser, som er indsendt af Medlemmerne siden sidste Offentliggørelse af "Mindre Meddelelser" (D. O. F. T., 32te Aarg., 1938, S. 159—178).

Red.

Iagttagelser ved Fyns Hoved.

Halvøen Hindsholm, som fra det nordøstlige Fyn skyder sig ud mellem Storebælt og Kattogat, afsluttes i Nord af et fliget Terrain, med dybe Havbugter. Selve Nordpynten, Fyns Hoved, dannes af en ca. 80 Fod høj Lerklint med bratte Skrænter. Ved en smal, gruset Landtange, som undertiden oversvømmes ved Højvande, er den forbundet med det øvrige Landomraade, som fra "Horseklint" sender et kroget Stenrev "Tornen" ud i den nordre, lavvandede Bugt, hvor der er flere Grusrevler. Den søndre, ligeledes lavvandede Bugt mellem den nu landfaste Tange "Langø" og Jorderne omkring Brockdorff er opfyldt af ubeboede Øer, der ligesom Langø i Nord afsluttes af høje, stejle Lerklinter. Øerne har aldrig været under Plov; paa Mejlø lever Kaniner, som i Vinteren 1935 var blevet angrebne af en Pest. Da vi besøgte denne Ø $\frac{2}{4}$ 1935 fandt vi over 100 døde Kaniner og kun en Snes levende. Øerne besøges iøvrigt sjældent. Terrainet henligger i Naturtilstand med Græstuer og store Sten, delvis bevokset med Krat af Tjørn; noget lignende gælder store Dele af "det faste Land".

Hvor Amtsvejen slutter, ligger Fisker- og Lystbaadehavnen Korshavn med Sommervillaer og Restauranter. Den ældste af disse "Jægerkroen" indehaves af den gamle fhv. Skovfoged LARSEN, der har drevet Strandjagt og Fuglestudier heroppe i flere Aar, og hvis Iagttagelser over Fuglelivet er anvendt til Supplering af nedenstaaende Iagttagelser. De i det følgende omtalte udstoppede Fugle i hans Samling stammer alle fra Fyns Hoved.

$\frac{19}{4}$ 1934 havde min Søn besøgt dette Terrain og meddelte, at her vrimlede med forskellige Fuglearter, hvorfor jeg besluttede mig til en nærmere Undersøgelse. Siden da har jeg

besøgt Terrainet hvert Foraar for at studere Fuglelivet deroppe. Mine Besøg er sket $\frac{2}{5}$ og $\frac{3}{6}$ 1934; $\frac{2}{4}$ 1935; $\frac{25}{4}$ 1936; $\frac{24}{4}$ og $\frac{9}{5}$ 1937, samt $\frac{14}{4}$ 1938. Senere paa Aaret har jeg ikke haft Lejlighed til at komme derop, og efter Skovfogdens Udsagn byder Sommeren heller ikke synderlig Lejlighed til Studier, da her neppe er flere Rugefugle end andetsteds ved danske Kyster, og et livligt Badeliv giver liden Fred paa Terrainet. Derimod er her et livligt Fugletræk om Foraaret. Skovfogden fortæller, at han fra sit Vindue kan se Buskene skiftevis vrimplende af forskellige Flokke af Smaafugle, der hviler sig inden Rejsen over Kattegat. Noget lignende finder Sted om Efteraaret, da Jagtejerne ikke saa gerne ser, man færdes paa Terrainet. Naturfredningsnævnet har faaet visse Strækninger fredede.

Følgende Arter er sete:

Krikand, *Anas crecca*. $\frac{14}{4}$ 1938 enkelte ved Stranden.

Pibeand, *Anas penelops*. En udstoppet Han i Skovfogdens Samling. Enkelte havde vist sig i Foraaret 1938, men var afrejste før $\frac{14}{4}$ (Skovf.).

Spidsand, *Anas acuta*. 1 Par $\frac{21}{5}$ 1934 ved Stranden mod Bæltet.

Graaand, *Anas platyrhyncha*. $\frac{25}{4}$ 1936, 3 Par, Korshavn. $\frac{24}{4}$ 1937 20 ved Tornen. $\frac{9}{5}$ 1937 enkelte, Korshavn. $\frac{14}{4}$ 1938 enkelte sammesteds.

Gravand, *Tadorna tadorna*. $\frac{19}{4}$ 1934 og $\frac{21}{5}$ 1934 mange overalt. $\frac{3}{6}$ 1934 én truffet i Vandgrav paa Martofte Enge, 6 ved Hovedet. $\frac{2}{4}$ 1935 talrige baade paa Martofte Enge og i nordre Bugt. $\frac{24}{4}$ 1937 10 Par i nordre Bugt. $\frac{9}{5}$ 1937 talrige, $\frac{14}{4}$ 1938 ca. 50.

Gravændernes Tilstedeværelse paa Martofte Enge turde bekræfte VAGN HOLSTEIN'S Paastand (D. O. F. T. 1932, pag. 102 ff.), at Gravænderne tager paa Parringsudflugt til ferske Vande. De siges at bygge i Kaninhuller paa Mejlø, men jeg har ikke kunnet finde Rederne, hverken dér eller i Klinten paa Hovedet. Derimod har jeg fundet en enkelt beboet Grav paa Romsø $\frac{12}{5}$ 1938.

Troldand, *Aythya fuligula*. $\frac{9}{5}$ 1937 laa et Par udfør Kors-havn.

Sortand, *Melanitta nigra*, og Fløjlsand, *Melanitta fusca*.

- Begge Arter er ved Vintertid hyppig i Farvandet heroppe og jages af Strandjægere tilligemed
- Ederfugl, *Somateria mollissima*. $\frac{9}{5}$ 1937 iagttog jeg et Par Flokke i Bæltet.
- Rødstrubet Lom, *Colymbus stellatus*. $\frac{24}{4}$ 1937. Et Par svømmede i Bæltet.
- Stor Skallesluger, *Mergus merganser*. En udstoppet Han hos Skovf.
- Sædgaas, *Anser fabalis*. Træffes hvert Aar paa Træk (Skovf.).
- Blisgaas, *Anser albifrons*. Et udstoppet Expl. hos Skovf.
- Knortegaas, *Branta bernicla*. $\frac{2}{4}$ 1935 ca. 200 i Bændeltangen i nordre Bugt. $\frac{24}{4}$ 1937 ca. 20 Stkr. paa Tornen. $\frac{9}{5}$ 1937 enkelte. $\frac{14}{4}$ 1938 4 Stkr., men Skovfogden havde set en Del paa Træk. Efter Bændeltangens Uddøen ses imidlertid ikke mere de store Flokke; Knortegæssene søger Føde paa Græsmarkerne og bliver ikke længe.
- Bramgaas, *Branta leucopsis*. Et udst. Expl. hos Skovf.
- Vagtel, *Coturnix coturnix*. Skovf. har skudt et Expl., som er udstoppet.
- Agerhøne, *Perdix perdix*. Rugefugl, men faatallig. Jeg har aldrig paa én Dag set mere end to Par.
- Plettet Rørvagtel, *Porzana porzana*. Udst. Expl. hos Skovf.
- Vibe, *Vanellus vanellus*. Alm. i hele Terrainet.
- Strandhjejle, *Squatarola squatarola*. Udst. Expl. hos Skovf.
- Hvidbrystet Præstekrave, *Charadrius alexandrinus?* Rugefugl. $\frac{21}{5}$ 1934, faa, deriblandt en ikke flyvefærdig Unge paa Fladvandet i nordre Bugt. $\frac{25}{4}$ 1936 et Par. $\frac{14}{4}$ 1938 enkelte. Alm. Præstekrave, *Charadrius hiaticula*. Alm. overalt langs Stranden.
- Stenvender, *Arenaria interpres*. Neppe Rugefugl, men Skovf. har et Expl. udst.
- Strandskade, *Haematopus ostralegus*. Sammen med Gravænderne den Fugl, som mest gør sig bemærket deroppe. Ogsaa paa Smaaøerne, hvor der næsten ses en Strandskade paa hver større Sten i Vandkanten.
- Storspove, *Numenius arquata*. Hvert Aar ankommer store Flokke og hviler Dagen over. $\frac{24}{4}$ 1936 hørtes store Træk over Odense Kl. 1 Nat, over Kjerteminde Kl. 2. $\frac{25}{4}$ var der atter Træk over Kjerteminde Kl. 4. Kl. $5\frac{1}{2}$ ankom ca.

200 til "Tornen", hvor de hele Dagen opholdt sig i Selskab med Gravænder. $14/4$ 1938 hørtes Trækket over Odense, samme Nat havde der været talrige paa Sandene ved Kors-havn. Da Trækkets Hovedretning er Vest—Øst, er det dog neppe de samme Flokke, der høres over Odense-Kjerteminde, som gør Ophold ved Fynshoved.

Lille Kobbersneppe, *Limosa lapponica*. Udstoppet Par hos Skovf.

Rødben, *Tringa totanus*. Hyppig, ogsaa paa Mejlø.

Hvidklire, *Tringa nebularia*. 1 udst. Expl. hos Skovf.

Brushane, *Philomachus pugnax*. $19/4$ og $21/5$ 1934 saa vi dem paa Martofte Enge, hvor de endog løb om paa Vejen. Skovf. har tre udst. Haner. $14/4$ 1938 fandtes en brunspættet Krave v. Tornen. Resten af Fuglen kunde ikke findes. Bortført af Rovfugl?

Klyde, *Recurvirostra avosetta*. Udst. Expl. hos Skovf. $14/4$ 1938 set 1 Stk.

Islandsk Ryle, *Calidris canutus*. 1 Han udst. hos Skovf.

Alm. Ryle, *Calidris alpina*. $14/4$ 1938 stor Flok paa Sandene i nordre Bugt.

Horsegøg, *Capella gallinago*. Har jeg ikke fundet, men Skovf. har skudt enkelte.

Skovsneppe, *Scolopax rusticola*. Norden for den nu næsten vindfældede Nordenskov findes kun Tjørnekrat og lidt Pilegærder, samt lave Ellebuske om et Par Smaakær, altsaa intet "Sneppeterrain". Alligevel er her flere Gange truffet Skovsnepper (Skovf.). Set i Beg. af Aug. 1937 af Redaktør LILLEVANG.

Hættemaage, *Larus ridibundus*, Stormmaage, *Larus canus* og Sølvmaage, *Larus argentatus*. Disse tre Maager optræder talrigt. Der siges at være Kolonier paa Øerne, men paa Mejlø, hvor det hed sig, de rugede, fandtes ingen Reder d. $2/4$ 1935; det var maaske ogsaa for tidligt. Øerne er ikke let tilgængelige.

Svartbag, *Larus marinus*. $14/4$ 1938 1 Par ved Tornen.

Terner ses hyppigt. Følgende Arter findes i udst. Expl. hos Skovf.

Fjordterne, *Sterna hirundo*, Splitterne, *Sterna sandvicensis*, og Sandterne, *Gelochelidon nilotica*.

- Dværgterne, *Sterna albifrons*. 1934 saa jeg to Par, ligesaa $\frac{9}{5}$ 1937.
- Søkonge, *Alle alle*. Skudt paa Havet og udst. hos Skovf. 1 Expl.
- Hejre, *Ardea cinerea*. $\frac{21}{5}$ 1934 flyvende. $\frac{25}{4}$ 1936 én fiskende i Nordre Bugt. $\frac{24}{4}$ 1937 stod én paa Havsiden af "Tornen". Hejrer ses hyppigt paa alle nordfynske Strande. Kolonier ved Einsiedelsborg og paa Æbelø.
- Taarnfalk, *Falco tinnunculus*. Udst. hos Skovfogden, som siger, den bygger i Hovedets Klint. Jeg fandt ikke Reden.
- Duehøg, *Astur gentilis*. $\frac{14}{4}$ 1938 sad en smuk blaa Han paa Hovedets yderste, nordlige Fremspring; fløj over Havet mod Nord.
- Spurvehøg, *Accipiter nisus*. $\frac{2}{4}$ 1935 svævede én over Nordskoven.
- Natugle, *Strix aluco*, og Mosehornugle, *Asio flammeus*, findes i Skovf. Samling.
- Ellekrage, *Coracias garrulus*. $\frac{7}{5}$ 1934 saa Skovfoged LARSEN én, som fløj bort over Kattedgat mod Nord.
- Nøddekrige, *Nucifraga caryocatactes*. 1 Stk. skudt ud af en lille Flok; udstoppet hos Skovf.
- Natravn, *Caprimulgus europaeus*. 1 Expl. udst. hos Skovf.
- Allike, *Coloeus monedula*. $\frac{25}{4}$ 1936 saas en Flok paa over 100 ved Korshavn. $\frac{14}{4}$ 1938 saas enkelte sammen med
- Raage, *Corvus frugilegus*.
- Graakrage, *Corvus corone cornix*. Ret almindelig.
- Rødrygget Tornskade, *Lanius collurio*. Ruger i Tornekrattene. Set bl. a. $\frac{21}{5}$ 1934.
- Silkehale, *Bombycilla garrulus*. Skovf. skød én i Vinteren 1933. Udstoppet.
- Digesvale, *Riparia riparia*. Enkelte Reder, men ingen egentlig Koloni, i Hovedets vestre Brink.
- Forstuesvale, *Hirundo rustica*. $\frac{9}{5}$ 1937 sværmede talrige om Hovedets yderste Nordbrinker.
- Sanglærke, *Alauda arvensis*. Meget hyppig ogsaa paa Mejlø.
- Toplærke, *Galerida cristata*. $\frac{14}{4}$ 1938 ved Korshavn, ikke set de tidligere Aar.
- Stær, *Sturnus vulgaris*. Ret alm. Særlig store Flokke, Mejlø $\frac{2}{4}$ 1935.

- Gærdesmutte, *Troglodytes troglodytes*. Skovfoged LARSEN paa-
staar i April 1936 at have set store Flokke paa Træk.
- Musvit, *Parus major*. I dette Terrain har jeg kun set den
i Tornekrat paa Mejlø.
- Blaamejse, *Parus coeruleus*. Udst. Expl. hos Skovf.
- Fuglekonge, *Regulus regulus*. $14/4$ 1938 saa vi talrige i Torne-
krattet, øjensynlig Trækfugle.
- Engpiber, *Anthus pratensis*. Ret alm. Ynglefugl.
- Gul Vipstjert, *Motacilla flava*. $21/5$ 1934 traf vi flere. Neppe
Ynglefugl.
- Hvid Vipstjert, *Motacilla alba*. Fundet ved Strandbredden
hver Gang, jeg har været heroppe, ogsaa paa Mejlø. $21/5$ 1934
Rede med 6 Æg paa "Hovedet".
- Sjagger, *Turdus pilaris*. Udst. Expl. hos Skovf.
- Solsort, *Turdus merula*. Ret alm., ogsaa set paa Mejlø.
- Digesmutte, *Oenanthe oenanthe*. 2 Par ude paa Tornen $24/4$
og $9/5$ 1937.
- Bogfinke, *Fringilla coelebs*. Ikke alm.
- Kvækerfinke, *Fringilla montifringilla*. $24/4$ 1937 hvilede en
Flok (ca. 50) paa Telegraftraaden.
- Kærnebider, *Coccothraustes coccothraustes*. Skovf. iagttog en
Hun April 1937; han formente, den var paa Træk.
- Stillids, *Carduelis carduelis*. Udstoppet Par hos Skovf. Siges
at være hyppig i Træktiden.
- Tornirisk, *Carduelis cannabina*. Ret talrig Ynglefugl i Torne-
krattene.
- Dompap, *Pyrrhula pyrrhula*. 1 Par udst. hos Skovf.
- Lille Korsnæb, *Loxia curvirostra*. Skovf. har set "flere af
forskellig Farve".
- Rørspurv, *Emberiza schoeniclus*. $14/4$ 1938 1 Par ved et lille Kær.
- Gulspurv, *Emberiza citrinella*. Set gentagne Gange.
- Kornverling, *Emberiza calandra*. $24/4$ 1937 mange, "én paa
hver Telegrafpæl". $9/5$ 1937 var her kun faa. Ligesaa $14/4$
1938.

AXEL HOLM.

**Spidsand, *Anas acuta*, og Brushøne, *Philomachus pugnax*,
ynglende paa Bornholm.**

Under Dansk Naturhistorisk Forenings Ekskursion d.
11. 6. 1939 fandt Conservator H. MADSEN ynglende Brushøne,

Philomachus pugnax, og en ikke flyvefærdig Ælling af Spidsand, *Anas acuta*, i Ølene i Almindingen. Det er første Gang, at det med Sikkerhed er konstateret, at disse to Fuglearter yngler paa Bornholm.

EDG. MADSEN.

Vagtel, *Coturnix coturnix*, fra Katholm og Gerrild.

I 1937 modtog jeg fra Katholm en Vagtel; der var skudt 5—6 Stkr. Samme Aar blev der her i Gerrild skudt 3 Vagtler ud af en Flok paa 5.

C. OLSEN.

Nordiske Lappedykkere, *Podiceps auritus*, paa Guldborgsund.

Under Vinterperioden i December Maaned 1938 var der hernede en Del nordlige Vintergæster, bl. a. blev der paa Guldborgsund skudt 3 Expl. af den Hornede Lappedykker, *Podiceps auritus*, alle naturligvis i ren Vinterdragt; 2 af disse blev skudt ved Nykøbing og ét Expl. ved Gedser. En af Fuglene fra Nykøbing erhvervede jeg til min Samling. Denne var i en ualmindelig smuk og ren Dragt, og ved Obduktionen viste det sig, at det var en ♂ ad.

H. W. HANSEN.

Isstormfugl, *Fulmarus glacialis*, ved Thisted.

25. 5. 1939 blev 4 ♂ juv. skudt Nord for Thisted. (C. M. POULSEN).

Ornithologisk Kartotek.*)

Isstormfugl, *Fulmarus glacialis*, over Lyngby Sø.

Søndag den 27. November 1938 saa jeg en Stormfugl, som svævede højt over Lyngby Sø i Selskab med nogle Stormmaager. Den var paa Størrelse med disse, men Vingerne var noget slankere, Hoved og Hals tykkere end Maagernes og Næbbet syntes meget kort og tykt. Halen var bred og lige afskaaret. Farven var, saa vidt jeg kunde se, saa godt som hvid paa Undersiden og graablaa paa Oversiden. Haandsvingfjerene var mørke. Fuglen blev forfulgt hidsigt af en Stormmaage.

Stormfuglen ses sjældent inde over Land her i Danmark, men er derimod ret ofte set eller fundet død ved vore Kyster.

PREBEN METZ.

*) De fra Dansk Zootopografisk Undersøgelse (Ornithologisk Kartotek) indsendte Meddelelser er sammenstillede af TH. FRÖLICH og CHR. KRÜGER.

Klyde, *Recurvirostra avosetta*, ynglende i Odense Inderfjord.

Den 24. 4. 1939 traf min Søn, Student HENRY HOLM, og jeg to Par Klyder ved Seden Kvissel i Odense Inderfjord; 12. 5. 1939 saas de atter her, ved den vestlige Del af Kvisselen. 12. 6. 1939 fik jeg Meddelelse fra en ung Mand, som her Dagen før havde fotograferet en Klyde med Unge. Fotografiet var ikke blevet godt. Samme Mand fortalte, at der allerede i Fjor havde været Klyder. 24. 6. 1939 var min Søn og jeg derude og talte 14 voksne Klyder, men kunde ikke faa Øje paa Ungerne. 7. 7. 1939 var vi heldigere, idet vi saa en Unge paa Sandet lige i Vandkanten, samt et Par voksne med tre Unger, som de ved vor Nærmelse lokkede helt ud i Vandet, saa næsten kun Hovederne stak op. Vi talte atter 7 Par Voksne. Klyderne, som ustandselig fløj skrigende over vore Hoveder, syntes at dominere hele Terrainet.

AXEL HOLM.

Rovterne, *Hydroprogne tschegrava*, paa Amager.

Den 15. Juli 1939 foretog jeg den ca. én Kilometer lange Vadetur fra Amagers Vestkyst ud til Nordre Klapper, som nærmest ligger midt imellem Sjælland og Amager. Herude stod lidt Nord for Holmene en Rovterne ad., som, da jeg nærmede mig den, fløj mod Øst og gik ned mellem Amager og Nordre Klapper. Da jeg igen kom den nær, lettede den, omkredsede mig tre à fire Gange, samtidig med at den begyndte at udstøde sit kraftige, hæslege, to-stavelles Hejreskrig, og fløj mod Syd. Da den var kommet Syd for Nordre Klapper og saaledes knap var til at se uden Kikkert, hørtes dens Skrig stadig. Ud for den vestligste Koklap begyndte den at fiske paa almindelig Terne-maade, men den fortsatte mod Syd, saa længe jeg kunde følge den i Kikkerten. Flugten forekom tung, mere maage- end terneagtig.

HENRIK REEH.

Lærkefalk, *Falco subbuteo*, ynglende i Midtsjælland.

Tre store Dununger af Lærkefalken, kendelige paa den blaa Vokshud, blev set af undertegnede 24. Juli 1939 i en forhenværende Kragerede, som var anlagt i en svær Grenkløft ved et middelstort Bøgetræs Krones Begyndelse. Redestedet var en gammel Bøgebevoksning ret nær ved en Lysning og

kun henimod 100 m fra Skovens Udkant. Hun-Lærkefalken fløj meget længe — under to forskellige Besøg — skrigende over Trækronerne, men var meget vanskelig at faa at se. Hannen kom en kort Tid, 10—20 Sek., til Stede, én Gang ligeledes skrigende, men spinklere. Skoven er et selvstændigt Afsnit mod Vest i de store Skovomraader mellem Slagelse og Gunderslevholm.

HALFDAN LANGE.

Rødfodfalke, *Falco vespertinus*, iagttaget i Holstebroegnen.

Den 20. 8. 1938 saa Konsulent ved Statens Ægudvalg P. ULRİK 2 Rødfodfalke ved Storaæn mellem Naur og Bur, ca. 13 Kilometer fra Holstebro. Fuglene blev set, medens de jagede efter Skarnbasser. Den ene, som var en gammel ♂, fløj flere Gange forbi paa ganske nært Hold. Klokken var mellem 18 og 19.

HENNING SCHEEL.

Rørhøge, *Circus aeruginosus*, ved Fiil Sø.

I Slutningen af Juni 1939 saa jeg 4 Reder af Rørhøg ved Fiil Sø, 3 med Æg og 1 med 4 Unger; den breder sig igen efter at have været forsvundet her fra Egnen i en Aarrække. Derimod saa jeg ingen Hedehøge i Aar, skønt der i Fjor var en Del Par.

JOHS. LARSEN.

Glenter, *Milvus milvus*, iagttaget i Danmark i 1939.

26. 3. 1 trak lavtflyvende over Tømmerup Overdrev (Amager) mod N. (P. METZ).
 26. 3. 1 saas ved Saltbækvig flyvende mod Ø. ligeledes lavt over Jorden. (TH. FRØLICH).
 22. 4. 1 iagttoges ved Nordfeld (Møen) (H. MADSEN).
 23. 4. 1 trak over Kongelunden mod N.Ø. (H. REEH).

Ornithologisk Kartotek.

Har Glenten, *Milvus milvus*, ynglet i Jylland i 1939?

Den 24. Juli 1939 ca. Kl. 21 trak 5 Glenter lavt hen over Nørre Lyngvig (Holmslands Klit). Fuglene kredsede rundt over Stedet i nogen Tid, hvorefter de forsvandt mod Syd. Naar Hensyn tages til Datoen samt Fuglenes Antal, kan man vel ikke helt udelukke den Mulighed, at Glenten i 1939 har ynglet et

Sted i Jylland (Viborgskovene?), da norske og svenske Fugle neppe endnu er begyndt at trække paa ovennævnte Tidspunkt.

JOH. GUILDAL.

Fiskeørne, *Pandion haliaëtus*, iagttaget i 1939.

- 2. 4. 1 trak over Koklapperne (Amager) mod Ø. N. Ø. (TH. FRØLICH).
- 3. 4. 1 trak over Hornbæk Plantage mod Ø. (FL. BOLT JØRGENSEN).
- 6. 4. 1 trak over Melby Overdrev mod N. Ø. (TH. FRØLICH).
- 14. 4. 1 trak over Taarbæk mod N. (FL. BOLT JØRGENSEN).
- 23. 4. 1 trak over Kongelunden (Amager) mod Ø. (H. REEH).
- 30. 4. 1 iagttoges sammesteds, flyvende mod N. V. (P. METZ).
- 11. 5. 1 saas flyvende i vestlig Retning over Melby Overdrev (C. A. BLUME).
- 13. 8. 1 saas ved Gundsømagle Sø (B. PALM).
- 20. 8. 1 iagttoges ved Hærup Sø, S. V. for Hobro, fiskende i Søen (J. ØRRITS).
- 5. 9. 1 saas fiskende ud for Koklapperne (Amager) (TH. FRØLICH).
- 10. 9. 1 iagttoges over Gundsømagle Sø (O. HANSEN).

Ornithologisk Kartotek.

Søndag den 3. September 1939 iagttoges et Par Fiskeørne svævende over Egnen ved den nordlige Ende af Arre Sø. Den ene saas slaa ned paa Søen og komme op med en stor Fisk, formentlig en Flire, i Klørne.

H. VOLSØE.

Mosehornuglens, *Asio flammeus*, Rede fundet i Sydsjælland.

Den 20. Juni 1939 fandt jeg Mosehornuglens Rede under Græsslaaning i Kong Moses nordlige Del. Den indeholdt 4 stærkt rugede Æg. Uglen holdt meget fast, men forlod trods alt Æggene for stedse, uden Tvivl fordi Græsstraaene omkring Reden blev klippet over, saaledes at Reden laa ret aabent, hvorimod denne før havde været overordentlig godt skjult i det høje Mosegræs.

Reden var paa flad, tør Jordbund; Græsset, iblandet en Del Tidsler, bestod af de Arter, der sædvanligvis findes i Moser, hvor Jorden aldrig har været opløjet. Redeskaalen bestod kun

af en lille Fordybning, og de eneste tilførte Redematerialer var ca. 20 Fjer af Uglens egne (alle Størrelser, lige fra Dun til Svingfjer), samt 2 friske Stkr. Ugleglyp. Jeg lod naturligvis Reden være i Fred, idet jeg haabede, at Moderfuglen vilde tage sig af den igen; men det skete som nævnt ikke, og næste Dag bortførte nogle Stormmaager (*Larus canus*) Æggene. Til Trods for, at jeg færdes meget paa Terrainet, har jeg før Fundet af Reden kun én Gang i Løbet af hele Foraaret set Ugler i Kong Mose; af og til har jeg fundet Glyp, og selvom jeg nok har tænkt paa Mosehornuglen, har jeg aldrig turdet haabe, at den skulde yngle her, hvor Rørhøgen, *Circus aeruginosus*, ynglede for kun 5 Aar siden. TORBEN SVENDSEN.

Stor Hornugle, *Bubo bubo*, paa Djursland.

26. Marts 1936 blev en Stor Hornugle skudt paa Herregaarden Skærsø ved Ebeltoft. Der var 2 Fugle sammen. Den overlevende Fugl er maaske den; som i Sommer [1938] er set paa Meilgaard. Skytten dér er Svensker og kender Fuglen godt fra sin Hjemstavn; han paastaar bestemt, at det er en Stor Hornugle.

C. OLSEN.

Ny Koloni af Hejrer, *Ardea cinerea*, i Teglværksskov ved Nyborg.

Hejrekolonien i Kajbjerg Skov ved Nyborg (i VAGN HOLSTEIN'S "Fiskehejren" omtalt som Koloni Nr. 33) har dannet en Datterkoloni i den en halv km herfra liggende Teglværksskov. Meddelt mig af Hr. cand. pharm. LUNDING.

AXEL HOLM.

Rørdrummer, *Botaurus stellaris*, i Arreskov Sø.

Ved en Andejagt paa Arreskov Sø den 3. August 1938 havde jeg den morsomme og, for mig, sjældne Oplevelse at træffe en hel lille Rørdrumfamilie. Saa vidt jeg kunde se, var det to gamle og to Unger. Jeg roede i en Baad udenfor Rørene, og et Par Skytter med Hunde jagede dem op inde i Rørene. De to kom flyvende omtrent lige over Baaden i ringe Højde og gjorde ikke Indtryk af at være forskrækkede, men saa nærmest lidt fornærmede ud. De to andre, som jeg mener var Ungerne, stod i nogle ret lave Rør og lettede først, da vi var 8—10

Meter fra dem. Hverken Skytten eller jeg, der begge bor nær Søen, har hørt Rørdrummens Brøl i Parringstiden, saa jeg formoder de maa have haft Rede et andet Sted, muligvis i Sundet ved Faaborg.

V. CLAUSEN.

Sule, *Sula bassana*, skudt ved Greve Strand.

En Sule blev d. 24. 10. 1939 skudt ved Greve Strand af Malermester EMIL NIELSEN; det er kun sjældent at denne Art viser sig i Øresund og Farvandene S. derfor. Fuglen bar om Foden et Mærke, stemplet Zoologisk Museum, København, der viste, at den som Unge var ringmærket paa Myggenæs paa Færøerne d. 11. 7. 1931 af Stud. mag. B. THORUP. Fuglen var desværre blevet spist.

R. HØRRING.

Turteldue, *Streptopelia turtur*, ynglende paa Benzon.

Turtelduen ses stadig her paa Benzon; foruden den Fugl, jeg har i min Samling, og som er skudt her, er Turtelduen set her d. 18. Juni 1936; den sad paa Græsplænen ikke 20 Alen fra Verandaen, hvorpaa jeg sad sammen med Forfatteren KNUD POVLSEN. Dernæst er den set her paa Godset, dels af mig dels af Skovrideren d. 4. Juni, d. 23. Juni og d. 23. Juli 1938.

C. OLSEN.

Unge af Gøg, *Cuculus canorus*, i Vipstjertrede.

I 31. Aarg. p. 171 af D. O. F. T. findes en Anmeldelse af "LØPP." af W. MAKATSCH: Der Brutparasitismus der Kuckucksvögel. Anmelderen kritiserer Forfatterens Mening om, at Hvid Vipstjert skulde være en af Gøgens Hovedværter i Danmark. Anmelderen giver følgende Oplysning: "Antallet af kendte danske Gøgeæg fra Reder af sidstnævnte Art (Hvid Vipstjert) naar neppe meget over den halve Snes, om saa højt".

Herefter kan det maaske have Interesse, at jeg ^{18/7} 1930 saa en Gøgeunge i Udkanten af Fiskerlejet Melsted paa Nordbornholm; den var vist da lige blevet flyvefærdig. I de følgende Par Uger saa jeg ofte den ene af dens Plejeforældre (Hvid Vipstjert) sidde paa dens Ryg og stopfodre den. Den havde et ret ejendommeligt gennemtrængende Kaldeskrig, som gjorde det nemt at søge den op.

PER SYLVEST.

Ellekrage, *Coracias garrulus*, fra Katholm.

Den 1. Juni 1935 havde jeg til Udstopning en smuk gammel Hun af denne Art, skudt paa Katholm.

C. OLSEN.

Grønspætte, *Picus viridis*, i Nordsjælland.

Den 26. Maj 1939 havde vi undertegnede Lejlighed til at høre Grønspætten i Ellemosen ved Tisvilde.

C. A. BLUME. H. WONSILD.

Isfugl, *Alcedo atthis ispida*, ret hyppig langs Odense Aa.

²⁶/₂ 1939 og atter ¹⁹/₃ og ²⁶/₃ 1939 saa jeg den over Kanalen ved Læseselskabets Have, i Hjærtet af Odense By, lige ved Albani Bro.

AXEL HOLM.

Usædvanlig Redeplads for Rødrygget Tornskade, *Lanius collurio*.

Ved et større Gartneri i Bolbro, lige ved Odense, findes 3 Par Tornskader. Mellem en Stabel gamle Urtepotter fandtes en Rede af Tornskade med Unger i Bunden af en af Urtepotterne. Gartneriets Folk lader foreløbig Urtepottestabelen i Fred.

AXEL HOLM.

Vandstær, *Cinclus c. cinclus*, ved Langesø.

Den ¹¹/₅ 1939 var jeg ved Langesø ca. 10 Kilometer Vest for Odense. Det er en aflang Sø, helt omgivet af Højskov opad høje Brinker; ved Udløbet af en lille Vandrende fløj Fuglen pludselig skrigende op for Fødderne af mig og kastede sig ca. 100 Meter borte under Brinken; da jeg atter nærmede mig, gentog det samme sig. Størrelse og Farve var som en Stær, dog med lyst Bryst og lyse Undervinger. Ingen af Gangene fik jeg Fuglen tydeligt i Kikkerten, men dens Adfærd, retlinede Flugt, Findestedet og især Stemmen, som jeg aldrig før har hørt paa saa nær Hold, kan ikke passe paa nogen anden. Der saas kun det ene Exemplar.

AXEL HOLM.

Topmejsler, *Parus cristatus*, rugende paa Sjælland i 1939.

I dette Foraar kom et Par Topmejsler og udrugede Unger i en ny Mejssekasse, ophængt i en Have i Humlebæk. Dette

er første Fund af denne Art som ynglende paa Sjælland, og meget interessant, da det mulig kan være den svenske Race, *Parus cristatus cristatus*, som er kommet over Sundet, modsat den sydlige Race, *P. c. mitratus*, der er indvandret i Sønderjylland, Nørrejylland og Fyn. Lærerinde Frk. RAGNHILD JØRGENSEN meddeler, at et Par Blaamejser havde bygget en kort Tid i den nævnte Redekasse. Da de forsvandt, blev den taget i Brug af et Par Topmejser. De havde Unger d. 5. Juni, og de fløj ud d. 9. Juni. De gamle Fugle var ret sky, færdedes flyvende meget hurtigt over Græsplænen, varslede: "brrrr sji sji sji, brrrr sji sji", og var megetaarvaagne ved Kassen. Udtømmende Skildring fra Frk. JØRGENSEN og pens. Lærer JØRGENSEN beviste, hvilken Fugleart det var.

Da undertegnede tilsaa Stedet d. 10. Juni, var det ikke muligt at se noget til Topmejserne. Familien havde straks forladt Redeomraadet.

2 Topmejser blev set d. 16. Nov. 1938 i Kanten af Kastrup Dyrehave, ret nær ved Sneslev af Lærer KARL JØRGENSEN, Holsteins Minde, og Arten er et Par Aar tidligere ogsaa set i Førslev Park faa km fra dette Sted.

HALFDAN LANGE.

Ny Redelokalitet for Drosselrørsangere, *Acrocephalus arundinaceus*, i Lyngby Sø.

Tirsdag den 27. 6. 1939 saa og hørte jeg paa Lyngby Sø 2 Drosselrørsangere. For at være helt sikker i min Sag, var Hr. H. POULSEN og Hr. H. CARLSON med ude at se dem; vi saa dem ogsaa en hel Del, men de sang ikke ret meget. Den 6. 7. var i alt 10 Ornithologer paa Lyngby Sø for om muligt at se den. Ved at ro ind til Sivene fandtes dens Rede, som indeholdt 4 Æg.

SVEND WILLADSEN NIELSEN.

Sortrygget Vipstjert, *Motacilla alba yarrellii*, atter set ved Fiil Sø.

Da jeg i Slutningen af Juni var ved Fiil Sø, saa jeg det samme Par Vipstjerte som i Fjor, mærkeligt ved, at Hunnen tilhørte den sortryggede Race, medens Hannen tilhørte Nominatformen; de havde igen Rede paa Krotaget i Kirkeby (Sml. Mindre Medd., D. O. F. T., 32. Aarg., 1938, S. 173).

JOHS. LARSEN.

Sortrygget Vipstjert, *Motacilla alba yarrellii*, ved Thorsminde.

I Dagene fra 1.—15. Juli 1939 iagttoges ved Thorsminde (Nissum Fjord) 1 ♂ med 2 Ungfugle, der blev madede. (C. M. POULSEN).

Ornithologisk Kartotek.

Misteldrosler, *Turdus viscivorus viscivorus*, i Tisvilde Hegn.

I Terrainet Sydvest for Stængehuset hørte vi undertegnede d. 26. Maj 1939 to Misteldrosler synge; naar den ene hørte op med sin Sang, begyndte den anden.

C. A. BLUME. H. WONSILD.

Husrødstjert, *Phoenicurus ochrurus gibraltariensis*.

Husrødstjerten er i 1939 iagttaget følgende Steder i Yngle-tiden: Islands Brygge, Nivaa Teglværk og ved Billitze Mølle (Lolland).

Ornithologisk Kartotek.

Blaahals, *Luscinia suecica*, set ved Thisted.

Fra Ræer ved Thisted foreligger følgende Iagttagelser af ♂♂ med rød Strubeplet: 24. 5. 1938, 20. 5. og 24. 5. 1939 (C. M. POULSEN).

Ornithologisk Kartotek.

Gulirisk, *Serinus canaria serinus*, paa Amager.

Da jeg den 13. August 1939 paa Vej fra Kastrup til Tømmerup Overdrev passerede Skelgaarde Strandvej, blev jeg opmærksom paa en Fuglestemme, som jeg ikke kendte. Det viste sig hurtigt, at Stemmen hidrørte fra en lille Spurvefugl, der sad paa en Telefontraad, og efter at have set lidt paa Fuglen, var jeg ikke i Tvivl om, at det var en Gulirisk ♂ ad.

Bryst, Bug og Overgump var smukt gule; over Øjet saas en lysere Stribe, Næbbet var forbavsende lille. Da jeg i ca. ét Minut paa nært Hold og i god Belysning havde haft Lejlighed til at høre og se paa Fuglen, forsvandt den pludselig mod Syd uden at være jaget op af noget. Saa længe jeg iagttog Gulirirken, sang den — ogsaa da den fløj bort; at Fugle synger, naar de skifter Standplads, er ret sjældent; men dette skal være karakteristisk for denne Art iflg. Hortling ("Ornithologisk Handbok", pag. 53), der skriver: "Sången... föredrages... även i flykten vid ombyte av plats."

Der er en vis Mulighed for, at Gulirirken er bortfløjet fra Fangenskab, men da Arten som bekendt breder sig mod Nord, og da den tidligere er iagttaget nogle Gange i Danmark, Sverige og Finland, har jeg ikke villet undlade at meddele Iagttagelsen.

HENRIK REEH.

Yngler Gulirirken, *Serinus canaria serinus*, paa Fyn?¹⁾

Under en Uges Ophold i Svendborg sidst i Juli 1938 konstaterede jeg et Par Gulirisker i en Park, bevokset med Løv- og Naaletræer og tilliggende Frugthave, tilhørende Direktør GROTH. Straks den første Dag, 22. Juli, blev jeg opmærksom paa ♂'s Sang, og ved nærmere Eftersyn i den længere nede bag Parken beliggende Frugthave, opdagede jeg ♀, som var foruroligt af en Kat, og lod sin Lokketone lyde fra et Æbletræ. Fuglen kunde iagttages i 3—4 m Afstand gennem Kikkerten; jeg kunde ogsaa vise den til min Familie og GROTH's Søn. Næste Morgen saa jeg ♂ endnu en Gang og hørte den synge, men i de følgende Dage saas ikke noget til Fuglene. Yngel konstateredes ikke, men Tilstedeværelsen af et Par i Forbindelse med den sene Aarstid sandsynliggør dog, at Fuglene har forsøgt at yngle.

W. EMEIS.

Lille Korsnæb, *Loxia curvirostra*, ynglende Syd for Herning.

Da jeg i D. O. F. T. 1935 læser om ynglende Korsnæb i Herning Egnens Plantager, tillader jeg mig i den Anledning at oplyse, at i Følge en gammel Avisartikel af mig i Herning Folkeblad har jeg fundet rugende Korsnæb i streng Vinter midt i Februar i Aaret 1899 i Bjergfyr i Høgildgaards Plantage, Syd for Herning. I nævnte Blad fandtes dengang en Notits om, at der var fundet en rugende "Tornskade" — men det var altsaa Korsnæb.

A. HORNEMAN.

Dompap, *Pyrrhula pyrrhula*, ved Lyngby i Juli.

Den 6. Juli 1939 havde Deltagerne i en Ekursion paa Lyngby Sø Lejlighed til først at høre en Dompap-Hun fra et Træ i Lyngby Aamose og dernæst til at se den flyve forbi.

C. A. BLUME.

¹⁾ Paa Dansk ved B. LØPPENTHIN.

Syngende Hortulaner, *Emberiza hortulana*, paa Saltholm.

Under en Exkursion til Saltholm den 15. Maj 1939 saas og hørtes to Hortulaner; den ene sad paa et Pigtraadshegn, den anden i en Busk.

C. A. BLUME.

ANMELDELSER

ALFRED HILPRECHT: *Vogelkunde in Magdeburg Land* (Magdeburger Kultur- und Wirtschaftsleben Nr. 18). 109 S. — — Bogen, der er udgivet af Byen Magdeburg, skildrer Fuglelivet i Byen og Egnen der omkring, fortæller om, hvordan det var i tidligere Tid, om Arter som de store Rovfugle, der væsentligt er forsvundne, og nye Arter, der er indvandrede og har givet en Slags Erstatning; man faar Besked om Forfølgelse af Hejrerne, om de Masser af Fugle, der fangedes i Doner, og om hvordan Skolebørnene fik ekstra Fridage for at samle Æg af Stortrappen, som yngede i saa stort et Tal, at man mente, den gjorde Skade. Man hører om det samme, som er gjort herhjemme, med at anbringe Parksvaner rundt om og faa dem til at leve som vilde, og om Forsøg paa at genindføre den Store Hornugle.

Et Kapitel omhandler de ikke saa fjernt fra Magdeburg, i Anhalt levende Ornithologer, den ældre og yngre Naumann og om Amtmand Behr i Magdeburg, hvis glødende Interesse for Fugle og Beskyttelse af dem gav sig Udslag i Anbringelse af Redekasser, Drikke- og Fodringspladser til Fuglene. — Den sidste Halvdel af Bogen omhandler Fugletræk og Ringmærkning, som er drevet her i stor Stil. Dette Afsnit er ledsaget af en Mængde Kortskitser, oplysende Fuglenes Trækveje, og er ligesom den øvrige Del af Bogen rigt illustreret med Fotografier, som Forfatteren har taget.

Arbejdet er øjensynlig udført med megen Omhu, og en Bog af den Art har gode Betingelser for at blive Folkelæsning i den Egn, hvis Fugleliv den omhandler, men den vil iøvrigt ogsaa andetsteds kunne læses med Fornøjelse.

O. HELMS.

H. F. WITHERBY, F. C. R. JOURDAIN, N. F. TICEHURST & B. W. TUCKER: *The Handbook of British Birds*, Vol. III, 387 Sider, 31 Tavler. — H. F. & G. WITHERBY, Ltd., London, 1939. — — Af dette fortrinlige Værk, hvis 2 første Bind er mere indgaaende anmeldt i dette Tidsskrifts 32. Aarg., S. 179, er nu udkommet Vol. III. Det behandler Rovfugle, Hejrefugle, Flamingoer samt Andefugle (Gæs, Swaner og Ænder) efter samme Metoder og paa samme udtømmende Maade, som ogsaa i de 2 første Bind maatte vække udelt Beundring. Talrige Tekstfigurer støtter i betydelig Grad Forstaaelsen af mange Enkeltheder. For de Ornithologer, der ønsker at faa indgaaende Besked om vore vesteuropæiske Fuglearters Dragter, Fjerskifter, Udbredelse og Biologi, vil dette Standardværk nærmest blive uund-